

teatrul de stat piatra neamț

STAȚIA DE AUTOBUZ

PIESĂ ÎN TREI ACTE DE WILLIAM INGE

Nr. inv. D.I.6.6(2)

WILLIAM INGE

Dramaturgul american William Inge s-a născut în 1913 într-unul din orașelele provinciale din Vestul Mijlociu al Statelor Unite (Independence, Kansas) cu totul asemănătoare celor descrise cu particularitățile și nostalgiile dăinuitoare, în piesele sale — ca *Stația de autobuz* sau *Picnic*. El și-a făcut studiile la colegiul local și apoi profesor — la un colegiu pentru fete (între 1938—1943) și apoi asistent la catedra de literatură engleză a Universității Washington (1948—1949). Între timp, Inge a fost ziarist (critic dramatic și muzical al ziarului provincial *St. Louis Star Times* (1943—1946), însă succesul primei sale piese l-a determinat să se consacre activității de scriitor.

După *Further Off from Heaven* (*Și mai departe de cer*) apărută în 1947, Inge a obținut un mare succes de critică și public cu drama *Come back, little Sheba* (*Întoarce-te, micuță Saba*), 1950), piesă de atmosferă apăsătoare, bătută de nostalgie și de complexele nerealizării unei familii obișnuite într-un oraș de provincie american: un cuplu între două virste își trăiește drama vieții pierdute, sperind încă, împotriva rațiunii, în reîntoarcerea acasă a cățelului (micuța Saba) dispărută fără urmă. De fapt, această nostalgie a unei flinje care să vină — sau să se refițoarcă — din **afară**, pentru a schimba monotonia tristă, închisătată de rigiditățile ale vieții cotidiene, constituie tema principală a dramelor lui Inge. Ea este evidentă în *Bus Stop* (*Stația de autobuz*) jucată prima dată în 1955, și mai ales în piesa sa cea mai cunoscută *Picnic* (1953), deținătoare a celor

mai importante premii literare dramatice americane — Premiul Pulitzer, Premiul criticiilor dramati, Premiul fundației Donaldson.

Această piesă — care a fost ecranizată cu mare succes (filmul obținând de asemenea o serie de premii de interpretare și regie) se aseamănă prin temă și prin atmosferă cu *Omul care aduce ploaie* (pe care a precedat-o, de altfel), integrindu-se prin aceasta în tradiția dramelor de evaziune aparentă — dar cu valențe satirice față de mediul din care se străduiesc să scape eroii — și de protest din drama americană.

In 1957, Inge a mai repartat un succes de critică cu o altă dramă *Dark at the Top of the Stairs* (*Întunericul din capul scărilor*), piesă care se ocupă aparent de o dramă tipică de neadaptare a adolescenței, dar care se combină cu note de protest împotriva prejudecăților rasiale și sociale din anumite medii ale păturilor înstărite din provincia americană. Următoarele piese *A Loss of Roses* (*Trandafirii pierduți*) — 1959 — și *Natural Affection* (*Afecțiune naturală*) — 1963 — nu au confirmat, după părerea criticiilor, speranțele deosebite suscitate de lucrările precedente. Inge este de asemenea autorul unui scenariu de film — *Splendor in the Grass* (*Splendoare în iarbă*), 1961, laureat al premiului Oscar al Academiei de film, pentru cel mai bun scenariu original al anului, de asemenea o dramă a adolescenței, dar cu observații realiste care fac să semene cu piesele de aceeași inspirație ale lui Miller sau Williams.

WILLIAM INGE

STAȚIA DE AUTOBUZ

traducere de FLOREA ZĂNEL și MIRCEA IVĂNESCU

distribuția

e momente...
ie în care oamenii,
ască valoarea lor ex-

Decorul :
MIHAI MÄDESCU

Costume :
GABRIELA NAZARIE

Ilustrația muzicală :
Ing. LUCIAN IONESCU
și ROMEO CHELARU

Peruci-machiaj :
ELISABETA POPA MIJEA

Sufleur :
ELENA DUDULEANU

Regia tehnică :
MIHAEL DUDULEANU

Sef de producție :
FLORIN BURTEA

Grace
Elma
Will
Karl
Bo Decker
Virgil Blessing
Cherry
Gerald Lyman

ADRIA PAMFIL
CĂTALINA MURGEA
DONA FISCUTEANU
GEORGE POPA MIJEA
ION ANDREI al. *afără*
TRAJAN PÎRLOG
stefan Radu
ION FISCUTEANU
ILEANA STANA IONESCU
RADU VOICESCU

COLABORATORI TEHNICI :

Pictor executant	PETRESCU GHEORGHE
Croitorie	DINU DUMITRU
Timplărie	NICULESCU MARIA
Electrică	BORcea MARIA
Tapieră	DUMITRU GHEORGHE
Sonorizare	MARINESCU MIHAI
Recuziteri	ILIESCU MIHAI
Mînuitori decor	PELIPIAN MIRCEA
	POPOVICI VASILE
Cabiniere	HOGEA IOAN
	PUIU IOAN
	TOMULEASA IOAN
	PUȘCAȘ GHEORGHE
	CĂPITANU VASILE
	LUNGU GHEORGHE
	MARCIUC GHEORGHE
	VASILIU CONSTANTIN
	IPATE GHEORGHE
	CIRNU ION
	ACATRINEI ELENA

TMV: IMV. U.I. 6.6 (2)

literare dramatice
er, Premiul criticilor
i Donaldson.

b. str. fm.

Cineva spunea că atitudinea noastră zilnică este dictată de felul în care ne vedem personalitatea proiectată în viitor, că ne dăm silință să „părem ceea ce am vrea să fiim — și încă nu suntem.

Nu e vorba aici despre altceva decât despre tendința lăudabilă a omului de a se autodepăși, de a încerca să ajungă la idealul uman pe care singur și l-a propus și care, îl aduce o justificare substanțială a existenței sale.

Există însă, în viață, imprejurări, nu neapărat momente cruciale, care obligă la mai multă sinceritate, în care „eul” este analizat cu luciditate și în care mășca convențională a comportamentului cotidian este dată cu simplitate la o parte lăsind privitorului un chip fără fard și fără grimă.

Aceste momente de sinceritate corespund momentelor de meditație în care oamenii, față în față cu ei însăși, caută să stabilească valoarea lor exactă făcând un bilanț al vieții lor, un bilanț al reușitelor sau al insucceselor, găsind în acest lucru noi elanuri pentru viitor sau acceptarea resemnată — în cazul ratării — a propriei mediocrități.

O astfel de imprejurare își alege dramaturgul american William Inge, în piesa sa „Stația de autobuz”, operind un sondaj psihologic plin de finețe și de profunzime, zugrăvinându-ne cu poezie cîteva caractere, privindu-și obiectul studiului cu înțelegere și arătindu-ne frumusețea sufletului omenesc într-un climat și într-un mediu în care nici nu am bănuiri.

Acțiunea piesei se desfășoară într-un mic restaurant aflată stației de autobuz dintr-un mic orășel din Kansas. Deși suntem în luna martie, o recidivă a iernii a blocat cu zăpadă șoseaua către Topeka. Și iată că, autobuzul care vine dinspre Kansas City, pînă la deszăpezire, trebuie să-și amîne plecarea cu cîteva ore.

Proprietara restaurantului — Grace, ajutoarea sa Elma, șeriful orașelului Will, șoferul autobuzului Karl, și cei cîțiva pasageri, cow-boy-ii Bo Decker și Virgil Blessing, cintăreața de cabaret Cherry și profesorul Gerald Lyman sunt personaje care vor anima scena, cu biografia lor, cu revelațiile lor în conștiință.

Bo Decker, la vîrstă cînd „orice zboară se mânincă” este un cow-boy de 21 de ani, proprietarul unui ranch și posesor al unei sume bunele depuse la bancă. Ducindu-se la Kansas la un rodeo (întrecere între cow-boy) se îndrăgostește fulgerător de Cherry, cintăreață de cabaret, o cere în căsătorie și o ia aproape cu forță, în autobuzul cu care se înapoia la ranch-ul său.

Cherry are răgazul în restaurantul din stația de autobuz să protesteze, să se plingă șerifului Will că a fost luată împo-

stația
de
autobuz

triva voinței ei. Pentru Bo, iapul că o iubește pe Cherry e o rațiune suficientă, și nici nu vrea să-și pună problema că ea n-ar putea să-l iubească cu aceeași pasiune. Copil rîzgîiat care dacă vrea luna crede că are dreptul să ia de pe cer și să agațe la butonieră, el primește o lecție usturătoare de la Will și în momentul cînd se aşteaptă mai puțin reușește să cucerească cu adevărat pe Cherry, prin respectul pe care îl acordă (renunțînd la alitudinea pe care a adoptat-o față de un obiect care i-a făcut plăcere) prin resursele de tandrețe pe care le găsește și care i se păreau pînă atunci — datorită concepției că un bărbat adevărat este un „cuceritor” cu toate drepturile — umilitoare pentru ei.

In același timp Cherry, cu experiența tristă a vieții pe care a dus-o, cu sensibilitatea mutilată de tratamentul disprețuitor la care a fost supusă pînă atunci, își descoperă resurse nebănuite de gingăsie, își descoperă aspirații frumoase și curate, demnitate și o nouă valoare în respectul și dragostea autentică pe care î-o arată Bo în final.

Elma, chelnerița restaurantului Grace și elevă la serial vede în profesorul Lyman, om cult și spiritual, personificarea idealului ei de existență.

Dezvăluirea caracterului veritabil al profesorului Lyman în ciuda amărăciunii conținute o înarmează cu o privire realistă asupra vieții și asupra relațiilor dintre oameni.

Pe de altă parte, doctorul în filozofie Gerald Lyman, cornpător de minore și alcoolic inveterat, în fața naivității și puritatei Elmei, are curajul să-și recunoască ratarea și decrepitudinea sa morală, făcînd poate, în acest fel, primul pas pentru reabilitarea sa etică.

Aproape toate personajele din piesa lui Inge au revelații în conștiință dezvăluindu-ne aspirațiile lor frumoase, dezvăluindu-ne mocnită, scintea de umanitate a fiecăruia în parte.

Lucrarea, prin exemplele care le dă, pune într-o lumină edificatoare dragostea, prietenia, moralitatea, respectul față de om și demnitatea, conchizind optimist — prin zugrăvirea plină de suflu poetic a caracterelor prezentate — că fiecare individ are resurse omenești nebănuite care-și aşteaptă o valorificare pe măsura lor.

The Cow-boy

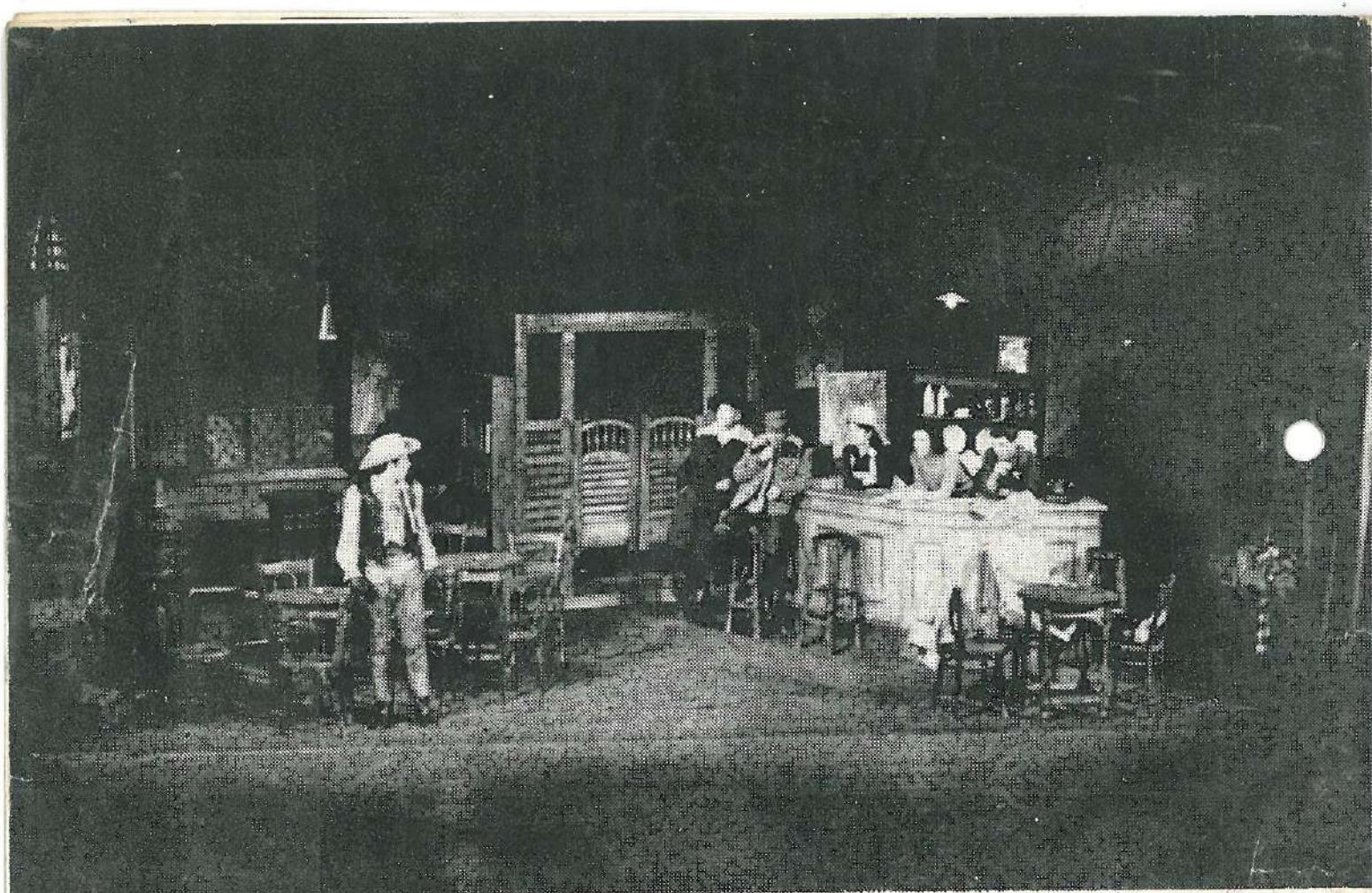
Dar păcăleala cea mai bună, e desigur, aceea cu faimosul cow-boy — tip standardizat de Hollywood și televiziune ca centaur înarmat cu pistoale, pe care diseriți gură-cască de peste ocean îl iau drept bun și existind în carne și oase. Farmecul nebulos al acestui personaj mitic începe să se năruie prin simpla traducere a numelui „băiat la vaci”. În Statele Unite turmele de vite fiind foarte mari și terenurile pe care pasc foarte întinse, văcările umblă într-adevăr călare — și călăresc foarte bine, dar cam aici se termină asemănarea cu legenda. Personajul real este demn de toată stima, muncește din greu de dimineață pînă la lăsarea intunericului la turma unde este argat. El nu are nicidcum aspect romantic, ci mai degrabă trudit. Din rîndurile multimii de cow-boy se desprinde într-adevăr un mic număr care se dedică cu totul rodeourilor. Un rodeo este o demonstrație de îndemînare la care participanții, amatori sau profesioniști, au de trecut astfel de probe ca prinderea cu lasso-ul a vitelor (crescute în libertate și deci în mod obisnuit nărăvașe) doborîrea unui taur într-o clipită, apucîndu-l de coarne în fuga calului, călăreia unui cal neîmblînzit și chiar a unui taur. Cele mai bune performanțe din diferite categorii sunt premiate; dacă participantul este norocos — adică dacă are în afară de îndemînare și norocul de a nu se alege cu prea multe sau prea dese fracturi — poate să trăiască modest, călătorind prin Statele Unite în căutarea de rodeo-uri. Dacă nu ia premiu, a pierdut pe lîngă banii de drum și taxa care dă dreptul de a participa la întrecere. Taxa este destul de ridicată.

Am asistat la rodeo-uri. E un spectacol cam greoi pentru cei neinițiați, necunoscători ai regulilor complexe ale jocului. Participanții nu seamănă deloc cu eroii Hollywoodului; ei arată pur și simplu a oameni cumsecade.

ALEXANDRA SIDOROVICI și

SILVIU BRUCAN

„America văzută de aproape”

I. P. Bacău 3897-965

Lei 2 —